

Bekjendtgjørelse

fra

det kongelige danske Videnskabers Selskab,

angaaende

de i Aaret 1807 indkomne Premie-Eskninger

og

dets andre Forhandlinger,

samt

nye Priis-Opgaver for Aaret 1809.

Thore Bugge
Sædsk. / Oer

I. Selskabets Tab ved det engelske Bombardement.

Ved Kiöbenhavns Bombardement og ved den deraf fremkomne Ildebrand i den nordre Deel af Staden har det danske Videnskabers Selskab havt et ikke ubetydeligt Tab.

— Alt, som vedkom den geographiske Landmaaling, befandtes i Justitsraad og Profesfor Bugge Gaard No. 247 i store Kannikestræde, fordi han har den nærmere Opsyn med Carternes Construction, Reentegning, Stikning, Udgave o. s. v. Da Engælenderne havde omringet Kiöbenhavn, da de havde opkastet deres Circumvallations-Linier, og anlagt de mange og frygtelige Batterier til Morterer, Haubitser og Kanoner, kunde man forudsee Kiöbenhavns Skiebne, og at den nordre Deel af Staden vilde blive et Offer for Ödelæggelse og Brand. Selskabets værdige Medlem Hr. Justitsraad Thorkelin tillod efter Anmodning i Geheime-Archivet at hensætte og bevare:

- 1) Alle de originale Opmaalings- eller Landmaalings-Carter, som ere i en Maalestok af 12 Decimaltommer til en dansk Miil eller 12000 Alen.
- 2) De trigonometriske Carter og alle til de trigonometriske Opmaalinger over hele Dannemark henhørende Journaler og Beregninger.
- 3) De reducirte og reentegnede Carter, som ere Originalerne til alle de stukne og hidtil udgivne Carter over Öerne og Jylland.
- 4) De efter disse Originaler stukne Kobberplader.
- 5) Selskabets Priis-Medailles Stempler.
- 6) Den geographiske Cirkel af 2 Fods Diameter, forfærdiget af J. Ahl, med hvilken de trigonometriske Operationer over hele Dannemark ere foretagne af *T. Bugge*, *O. C. Wesfel*, *N. Morville* og *C. Wesfel*, blev henbragt til runde Taarn, og i dets Gevelytter bevaret tilligemed Observatoriets egne astronomiske Instrumenter.

Alt dette blev saaledes lykkeligen reddet; men Selskabets övrige Sager, Aftryk af Carter, Carte-Papiir, Instrumenter o. s. v., kunde formelst Mangel af Vogne og Folk under saa ulykkelige og farlige Omstændigheder ei reddes, men bleve et Offer for Luerne, tillige med næsten alle i Gaarden No. 247 i store Kannikestrædet værende private Eiendomme, Bibliothek, Instrumenter, Modeller, Carter, Meubler o. s. v.

Det, som Selskabet derved har tabt, er fölgende:

1) Aftryk af alle 14 geographiske Carter over Öerne og Jylland, i alt 2410 Stykker, à 5 Mk. er	2008 Rd. 2 Mk.
2) Fem Riis Carte-Papiir til Aftryk, à 38 Rd. Riset udgiör	190 — — —
3) En geographisk Cirkel af 18 Tommers Diameter	150 — — —
4) Et astronomisk Pendel-Uhr	60 — — —
5) Et Sæt Landmaalings-Instrumenter	40 — — —
6) Et Pantograph eller Reductions-Instrument	40 — — —
7) Tvende Stang-Pasfere og adskillige lange Linialer med Mesfing Kant til Carternes Construction	25 — — —
8) Tvende store Tegne-Borde	28 — — —
9) Hylder til at henlægge Aftryk af Carter	25 — — —

10) Til de geographiske Carters Aftryk har Selskabet anskaffet sig en meget god og kostbar Presse; den befandtes paa Östergade hos Kobberstikker Haas, Medlem af Kunst-Academiet, som besörger Carternes Trykning. En Bombe sprang i Værelset, og beskadigede Pressen, hvis Istandsættelse har kostet 83 Rd. - Mk.

Det hele Tab udgiör: 2649 Rd. 2 Mk.

Ved Selskabets Understöttelse har den lærde Islænder *Olafsen* udarbejdet Supplementer til den beröimte *Ihres glosarium Sveogothicum*. Forlaget deraf har Boghandler *Brummer* paataget sig, imod at Selskabet til Hielp ved Tryknings-Omkostningerne betaler 4 Rd. for Arket. Paa denne Maade var allerede 20 Ark trykte. Bogtrykker *Breums* Gaard opbrændte, og med den ei alene disse 20 Ark, men endog Manuskriptet til det Trykte, saa at af Bogstavet A var alt til intet giort. Det övrige af Manuskriptet, som er i Hr. *Olafsens* Værge, er i god Behold. Efter Selskabets Anmodning har han lovet at ville, saavidt hans höie Alder og svage Syn tillader, efter sine Concepter udarbejde det, som af Manuskriptet er brændt; han formoder, at dette Arbejde vil medtage et Aars Tid. Saaledes har Selskabet Haab om at kunne fortsætte Udgaven af dette Værk, hvilket for Studium af de ældre nordiske Sprog og Oldsager vil blive meget vigtigt.

II. Forhen udsatte Priisföregsmalles Bedömmelse.

I den physiske Classe var for Aaret 1807 fremsat en Opgave om Androniens chemiske Egenskaber, dens Forskiellighed fra Kiseljord, og dens Forhold til Kulstof og Salpeterstof. Herom var indkommet en Afhandling, skrevet i det tyske Sprog med Devise: *Der Forscher fand nicht selten mehr, als er zu finden wünschte*. Den physiske Classe har med megen Omhyggelighed giennemgaaet denne Afhandling, og undersøgt de indsendte chemiske Producter Andronien, metallophilisk Syre o. s. v. Paa Grund af Clasfens Undersögelser finder Selskabet, at Forfatteren ei paa nogen afgiörende Maade har besvaret den fremsatte Opgave; ligesom han ei